[4] ואמנם בין לדעת הט"ז ובין לדעת הב"ש צריכין אנו להגביל המקום באשה שיכניס שם העטרה לכל מר כדאית ליה, נראה דזה פשוט דצריך שיערה במקור וכמ"ש הרמב"ם שהעראה מלשון את מקורה הערה ועיקר העראה יליף עולא שם ביבמות דף נ"ד ע"א מקרא דאת מקורה הערה.

ומעתה יצא לנו לדינא דלא מקרי העראה כי אם בהכנסת כל העטרה כולה לתוך הנקב שבתחתית השפיות ולא סגי בהכנסת העטרה אפילו כולה לתוך עומק שבין שתי שפיות אלא לתוך הנקב ממש:

שיאות הזובר וזוג יפרוש.

לאשה חייבים כרת על הפרישה בקישוי, וכום הרגישה בזונטא תשיש שנגאוה יסוק על טובעותיו אז

[11] שם י"ח א"ז ,אומר מר... שיאות', ושו"א יו"ד סי' קפ"ה סעיף ד' ורא"ז ,...ונגה'

בין כה לגאל אשה וגם תשפה איחדים

[10] שם דף י"ח א"ב ,וצהרה לשמש... כי קדשתיך'

הפורש מגדה בקישוי חייב -שכן אשה הוטבות הזובר הזכר ר"כ אשה ,ביזוה'

[9] שבועות דף י"ד א"ב במשנה ,וויצו היא מטות אשה שבגדה... כביזותו'

במס' שבועות מטיגן אז אגן שהזכו בכלל אוסור כרת שם עריות:

כל שגם היתה הכנסת זובר לתוך חופה אין עם כה שם ביזוה

[8] שם ,דסוכה לאה לי', ,אומר רבנו... רחמנו', ,געגעם... קא"ל', ורש"י

הכנסת זובר שגם בקישוי אינגה בכלל חיוב בעריות

[7] יבמות דף נ"ה א"ב ,אומר רבנו לאה לי ...בסוכה', ,דבושת אינש... מת', ורש"י

געומת הריבויים מטיגן הם מיעוטים -הגא' ביבמות הפקיעה שני עניינים:

הם הערוה שגם כדרכה מחייבת כרת.

[6] רמב"ם פרק ד' אסורי ביזוה הל' אי ,...חייב כרת'

,משכבי זשה' בגם לרבות הבגם עם הערוה שגם כדרכה

[5] סנהדרין דף נ"ד א"ב ,דת"ר אינש... ונמטנו לגאל', ורש"י

אז ריבוי בחיוב כרת שם עריות מטיגן במס' סנהדרין -והגם לגאל מפרשת משכב זכר-

לפי הנ"ב הערוה הינו הכנסת כל העטרה לתוך נקב אותו מקום מנה.

[4] שו"ת נדה ביהודה מהדורא תניינא אה"ע סי' כ"ב ,ומנם... הערוה', ,ומעתה... מנה'

מקטתו הינו הערוה.

שמגיע מעגה רק בחלק הבגוה נקרא עטרה, מגיע מגה כבר מרגיש הזובר הגם בכלל עטרה והכנסת הזובר לגם נכנס במגומו גיון כנשיקה -ופרי ק"ל כר' יוחן שאין נשיקה בכלל הערוה. לפי הצ"ע אע"ג לפי הב"ש רק בחלק הכי גבוה ברגוש הזובר נקרא עטרה, ומ לגם קרוי בשר -וא"כ כל מאן שרגוש

[3] רמ"א אה"ע סי' כ' סעיף א' ,והבא... כרת', וב"ש ס"ק ב' ,...ונו"ל'

[2] יבמות דף נ"ה א"ב ,אומר שמגוע... הבשר', ,כי אותא רב דינא'... עטרה', ורש"י

הערוה בלגם יאר ביזוה נתרבתה בפסוק (סיום הפסוק הגא ,ונכרתו שניהם...')

[1] יבמות דף נ"ד א"א ,אומר עוגא... מכאן לגהערוה מן התורה'

בכרת. הבהדרה שם ביזוה המחייבת מטיגן בגא'- רגיון בפרשת אחרי מות שהנה הינו בכלל העריות, וכום שמשה בגומאותה עם הגיש וגם הגושה דינם

הרא"ם פסק כאן הרמב"ם ולכן יש איסור רישא וגם בהרב וגם יעבור אין איבריהם צריות.

[12]שך יד, סי, קנט סק י, "...ינשא (תנינא),

שהרב וגם יעבור. ואתה נחזור לדברי הרא"ם שם בי"ד-
ויבאו לפלבה עפי הרא"ם באיסורים דרבן עם הר, המאורות יעבור וגם יהרב, והרש"א לכאורה סובר
בתקנה מיוחדת בהנהגת מורה הורשה וגם אין אין לדינים הכללים בהרב וגם.
מדברי הרמב"ם נשא ג'אין מורין לו בכך, - דהיינו אסור לבי"ד לפתיר לו דברים אולו משם דבר, ומדובר

[11]רמב"ם פרק ה, יסודי התורה הלכה ג,

ופנה, אלין לבו תירגון אות הנא, לפי שיטת הרא"אי-

הרש"א שהביאו דברי ריב"ש לכאורה סלל כאותו (אכן הסוכיאו בסנהדרין)

[10]ביאור הרש"אי שם אות ג"ב, "... בסנהדרין א"אי אי,

לפי הריב"ש יש איסורים דרבן בר, המאורות בכלל אביבריהם - ויהרב ואי.

[9]שית הריב"ש סי, רנ"ה, וסופלו ... סכנה, "אי"כ ... נקטיה,

"ין נסך, בהב"ב דרבן אשין הגיים אובדים לא"ב אנא וסורהו משם בנתיהם- נמנע נשואי תערובת.

[8]רמ"אי וי"ד סי, קנ"ה סעיף ד, "יאי ... אנון מרחף, ושך סק ג"ב

דרבן.
אסורה ברמ"אי שכל לגוי דברי ריב"ש בשעת הנגינים הוא בכלל יהרב ואי", ואנא שאין חיוב אס"ל באיסור
דרבן.

[7]רמ"אי יורה דעה סי, קנ"ב סעיף אי, וכל איסור ... ולגאבור,

יסוד שאביבריהם על הר, המאורות אחיבים אסירות רפא.
בנוגע" מלגאי בשיבה רשותה (שבתה שות אוש) עתה "חוץ עם אי"אי בכלל יהרב ואוץ יעבור, ובנה אנא
הנוגע" כאן המירה אבוי: פא"ד שות אוש הית עליף שיות אוו אפנ' הנה שבוה, אוו כדי נמנע פריגות אבנות ישראל.

[6]נאוקי יוסף סנהדרין פרק שאני (ברי"ף י"ב ע"ב) ,והני שפשה ... אושרה,

ופא"ד פנ"ה הית אורו מכאים שיות אוו אפנ' הנה שפחה, אוו כדי נמנע פריגות אבנות ישראל.
הנאכאו כאן המירה אבוי: פא"ד אות אוש הית עליף שיות אשתפר אש אבוחורי הנדר (אוף ב"יחוד),

[5]שם ע"ה ע"אי ,אומר רבי יהודה אומר רב ... פרגות בעריות, ורש"י

עבודה נרה הינו ביהרב ואוץ יעבור מובכל נפשך, רגיחה אסברא, ועריות הוקשו לרגיחה

[4]סנהדרין ע"ד ע"אי ,אי"ר יוחן משום ר"ש בן יהוצדק ... דהואי שבראי סומק שפי, ורש"י

ופנה, הערות הן אף, המאורות שהן ביהרב ואוץ יעבור-

(ולכאורה הרמב"ן לגאי הבין אות דברי הנא, כא"ש התשב"ל שהרי לפי הרמב"ן עדיין "תכן איסור לגוריתאי
ובנלקת מחוקק הביאו אות שיטת הרמב"ן ואם רא"ה מהתשב"ל לרמב"ן נמשון הנא, בביאוה דרך אברים.
הש"ע פסק כדברי הרמב"ם ג'לגאי תקרבו, ואם לגאי קירוב בשר, ואוו איסור לגוריתאי לכל דבר ולוקין עליו,

[3]שו"ע אה"ע סי, כ, סעיף אי, דברי המחבר, ונלקת מחוקק סק אי,

קריבה איסורה מדרבן -אין שהואו איסור מדאורייתאי אדין חלי שיעור -אובל אין לוקין עליו.
לפי הרמב"ן ,לגאי תקרבו, פירשו ביאה אנא, והסרגאי שבביאו הרמב"ם הואו איסורתאי -שכל שאור

[2]ספר המצוות לרמב"ם לית שנ"ב ,"...לגלות, והשאת הרמב"ן ,"...ונלקות, "נה...

בכל הערות.
שיטת הרמב"ם הינו שביאה דרך אברים וכן שאור קירוב בשר דרך תאוה איסורה מה"ת ולוקים עליהם

[1]רמב"ם פרק כ"אי איסורי ביאה הלכה אי,

יבואה), אובן כל שעאי הית הכנסת האובר לתוך אופה (בעשון חצ"ל -ביאה דרך אברים) אין חיוב כרת.
לגדן שחיוב כרת הכתוב בערות הוא עם נשפה ביאה בלבד (כולל הערואה כדרכה ושעאי כדרכה, ודם

כדרך חבב בכושתו נדב אוסרב מדרבנן בלבד ובהושב ובצריקב אוסרים מדרבנן מפני שבם מצי קריבב. למאשב חבב ולכן יהרב וכוב יבבור, ומדרבנן חשו בם בהושב שכו יבב בלב, ולפי הרא״כ נ׳יבב שכו ובהושב ובצריקב מותרות –ובכושתו נדב לפי המחבר בם נ׳יבב שכו כדרך חבב ב׳ לחשוש ש׳יתכן בב וכו״כ- נ׳יבב בשבור ערות כדרך חבב ה׳כו ביהרב וכוב יבבור, ושכו כדרך חבב אינן אוסור מב״ת כלל,

[2] **שנ״ג הזהיר מהקרב אל אחד מהעריות האלו ואפילו בלא ביאה כגון חבוק ונשיקה והדומה להם מן הפעולות הזרות והוא אמרו באזהרה מזה איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה כאלו יאמר לא תקרבו שום קרוב שיבא לגלות ערוה ולשון ספרי לא תקרבו לגלות ערוה אין לי אלא שלא יגלה מנין שלא יקרב ת״ל ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב אין לי אלא נדה שהוא בבל תקרב ובל תגלה מנין לכל העריות שהן בבל תקרבו ובל תגלו ת״ל לא תקרבו לגלות**

כתב הרב: והמצוה שלש מאות וחמשים ושלש שנמנענו מהתעדן באחת מכל אלה העריות ואפילו בלא ביאה כגון חבוק ונשוק והדומה להם מפעולות המעמיקים בזמה, והוא אמרו יתעלה במניעה הזאת איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה[1]. ולשון ספרא[2]: אלו נאמר ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב לגלות ערותה[3] אין לי אלא שלא יגלה, שלא יקרב מנין ת״ל לא תקרב. אין לי אלא נדה כו׳.
והנה הרב מצא הבריתא הזו המפורשת ותלה דבריו באילן גדול, אבל כפי העיון בתלמוד אין הדבר כן שיהיה בקריבה שאין בה גלוי ערוה כגון חבוק ונשוק לאו ומלקות,

זה האסור מדרבנן או יהיה מן
התורה, דכל דמתהני מאיסורא אסורא הוא כענין בחצי שיעור, אבל אין זה עיקר מדרש בלאו הזה אלא קרא אסמכתא בעלמא והרבה מאד כן בסיפרא ובסיפרי.

[13] **שבת בל י״ד א״כו ,תני בבי אוליבו... בלו תקרב׳**

בבושב טאנב שב׳מ׳ נדות בלו נ׳ב בטלב אופ׳ בבוטבטשב בבקטנב

[14] **תוס׳ כתובות בל ס״כו א״כו ד״ב מחלבכו ,...ליבב׳, ,מוסדר אוליבו... קבומרב׳**

בפי רש״י אוסור לבושים דבר מיבו ליבב, ובתוס׳ רלו לבבי׳כו רכו״ב לדברי׳ו מנוסח מאשב במס׳ שבת שמלכו בספר תנכו דב׳ אוליבו ושם שבוב אוליבו אום בקלב לבבי׳כו סך לבטלב ובחו בתוס׳ אות ברכו״ב שבוב׳ חשב שמכו נ׳ב בב –כו׳ שלבכוורב כו׳ן נב דרך תכוב –וא״כ ל״ל שאוסור לטשת בבושתו נדב אופ׳לו שלכו כדרך חבב (וכו בבכוונב ב׳מ׳טבא קטנב׳) ולרש״י אופ׳ בושב בלבד׳ אוסורב.

[15] **שו״ע יו״ד סי׳ קל״ב סעי׳ ב׳ ורמ״כו, וש״ך ס״ק ב׳**

בלבב כרש״י ותוס׳ –ובשו״ע לא׳ שבאיסור בבושב בבוכו חשב נ׳יבב (וכעין מ״ב תוס׳ בתנכו דב׳ אוליבו)
אוכלו עלכו פלוג רבן וכוסרו אופ׳ בושת דבר אורוך׳ אובן הרמ״כו שבוס׳ אוסור צריקב לבכוורב חולק

על טעמו של הש״ע –שבי׳ א״י צריקב אין חשב נ׳יבב–

ברשב״כו מטינן טעם אוחר–

[16] **שו״ת הרשב״כו חלק כו׳ סי׳ אעי׳ קפ״ח, וכולכו מיבו... לבדבלן עבירב׳**

בדשב״כו סובר כמו הראב״ן שנ׳יבב אוסורב מדרבנן (דרך חבב –ובכל הערות) וכוסרו כל ע׳מרב׳לב
לערוב׳ –ובכושתו נדב אופ׳ בושב בכלל ,מפני שלבו בם בב.

וכו״כ יש מקום לומר שהרא״כ שכוסר בם צריקב סובר שעלם בבושב ובצריקב לכושתו נדב ה׳כו מעשב
קריבב.

[17] **שו״ע יו״ד סי׳ קל״ב סעי׳ ט״ב, י״ב ורמ״כו ,וש״ך ס״ק כ׳**

לפי הש״ע לשיטת הראב״ם בם נ׳יבב שלכו כדרך חבב ה׳כו ביהרב וכוב יבבור והרמ״כו חולק –ודברי
הש״ע תמוה׳ים.

[18] **תורת השלמים ס״ק ט״ו**

לפי הש״ע נ׳יבב בכושתו נדב תמ׳ד י׳ לחשוש שבי׳כו דרך חבב׳ ומכ׳לכו יהרב וכוב יבבור.

שו"ת סימן רנה—רנו ריב"ש

[9] ואפילו לחולי שיש בו סכנה נמי אסור דהא אסורי ע"ג הוא ואמרינן בפרק כל שעה[18] בכל מתרפאין חוץ מעלי אשרה ומסקינן התם לעולם דאיכא סכנה ואפי' הכי עלי אשרה לא דתניא רבי אליעזר אומר אם נאמר בכל נפשך[19] וכו'. וכן נמי אמרינן התם כי אתא רבין אמר רבי יוחנן בכל מתרפאין חוץ מע"ג וגלוי עריות ושפיכות דמים. ואע"ג דסתם יינן אסורא דרבנן ומשום בנותיהן היינו משום בנותיהן איתסר מעיקרא דאלו משום יין שנתנסך הוי מעוטא דמיעוטא ומיהו משום בנותיהן לא היו אוסרין אותו בהנאה כמו שלא אסרו פתן ושמנן אלא באכילה אבל כדי שלא יבאו להקל ביין שנתנסך לע"ג להתירו בהנאה אסרוהו גם בהנאה וכיון דמשום לתא דע"ג איתסר בהנאה נראה דאסור ליהנות ממנו אפילו במקום סכנה דבשלם עברות הללו לא שנא בעברה גופה ולא שנא אבקה של עברה אין מתרפאין בהן כלל כדאמרינן בהן כלל כדאמרינן נמי גבי גלוי עריות בפר' בן סורר ומורה[20] מעשה באדם אחד שנתן עיניו באשה והעלה לבו טינא באו שאלו לרופאים וכו' תספר עמו מאחורי הגדר ימות ואל תספר עמו מאחורי הגדר ואע"פ שאין בזה אסורא דאורייתא וכ"ש להוא לישנא דאמרינן התם פנויה הות. דבשלם עברות הללו ובכל אבזרייהו אין מתרפאין כלל ואפי' במקום סכנה.

וא"כ יצא מדברי כלן לאסור בחולי שאין בו סכנה הנאת סתם יינן או המים הנעשין ממנו. ולפי מש"כ למעלה אפשר שאף בחולי שיש בו סכנה אסור כיון שמחמת יין נסך ודאי נאסר בהנאה. גם אפשר שמה שהביא הר"ן ז"ל סתם יינן עם אסורי הנאה דרבנן בדין זה אגב שיטפא נקטיה

---

[16] ואלא מיהו בכולהו אפשר דאינן אסורות בקריבה שאינה של גלוי עריות אלא מדרבנן ומשום הרגל עבירה, וכדאמרינן התם אמר עולא שוס קריבה בעלמא[4] אסור משום לך לך אמרינן גזירא שאור שאור לכרמא לא תקרב, ולא אמרו[5] בהם אלא קריבה המביאה לידי הרגל כישן עמהן ואפילו הוא בבגדו והיא בבגדה, ואי נמי בנשיקה ואפילו אבי ידיהו, ואי נמי אשתו נדה הוא בבגדו והיא בבגדה, שכל דברים אלו מרגילין לערוה[6]. וכן אפילו הושטת כלי[7] מיד אשתו נדה לידו אסור, לפי שלבו גם בה ובקריבות מעט איכא למיחש להרגל,

הרחקות 3

[14]דבר הלכה הוספה (חשפה) עמ׳ ב׳ ס״ב מכתב מאיסו (הרב״ר שוערבך תל״מ)

הרב״ר מלכו מנהן לפתיר ״חוב גם פירסם דבר אחרי שהורפו בקירוב בשר פבשוע כרמוו׳ ופירסם דבר סוערים ב״חוב– בעל מכ ש״ך התירו עף תפ״ד עמכ פירש מרלוון מכמת מדבר. ומכשורב הוכ לדין בחתן עכמ הלנ״ם הש״ב הב׳כמ מדבר פמרוש ב׳ מוו ר׳ מ׳מות (וקרכוו מדבר מעות) –ופסק שנ׳ שדבר כך ופירסם דבר אב עכמ

[13]ש״ך עם ס״ק י״מ

–הנמ״ר.
הרמ״מ הב׳כמ מת דברי תפ״ד׳ ובסמקם עף הנוס׳ –גם כמ בכמ אמ׳ב מבר אף גשם מחרת

[12]שו״ת יו״ד סי׳ קל״ב סאל מ׳ ,״נקיים׳ וסאל ד׳ ורמ״מ ,״מומנדב׳

ומנמנ״ר תבמ אמ׳ו ברכב.
כשב׳תב מבורב ומכמ אמ׳ב מ׳ב וגמ״כ פירסם דבב הר׳ רומ׳ם שיכמ פהדמסמק ומנ׳מכמ מותרים ב״חוב׳

[11]שו״ת תרומת הדשן סי׳ רנ״ד

פעם אף גשם מחרת מכמ תקל׳ ״מריב.
בנוס׳ מסתפקים גם ,מכמ בעל׳ בדברי רב יוסל פירשם מכמ בכמ אמ׳ב׳ מו מכמ בעל כמל– מבמ גם בכמ

[10]תוס׳ ומכמ דל״ח אב״ב ד״ה יחוד׳ ,ומכולנ׳ פרש ...בחדר׳

מרות שמתר פהת״חב אם גשתו דבב׳ במקרב מחב מבדו מנ״ל אם ב״חוב–

שבגם ד׳כמ ארוב בעלת ומכמ״ב הנבב שבדי אמדת פהבדר.
פל׳ הנוס׳ מא״ב ש״חוב דמור״תכמ ד״ון בשבר אריות׳ מבל דבב פבעלב מי מופשר מנמוב מ׳בן מחל׳

[9]כתובות דל״ד׳ אב״כמ ,מי שפירסם ...בין הנשים׳ ,דרש רב יוסל ...אמו׳ ורש״י

מחרות שמתר פהת״חב אם גשתו דבב׳ במקרב מחב בבדו מנ״ל בע״ב ב״חוב–

[8]תוס׳ שם ד״ה הנורב ,...סופב ליבבר׳

הנמ׳ דורשת משיר הבירים שגשב דבב ובעלב מותרים ב״חוב גב אם גב.

[7]סנהדרין דל״ג אב״כמ ,סומב בשמנים... פרמות (תנ״כמ)׳, ורש״י

גשתו דבב
ב׳ ,יהודב ורבון מומלים גם סומב ובעלב מותרים פהת״חב כמו דבב ובעלב –וכמ״ב מפורש שבעל מת״חב אם

[6]סומב דל״ג אב״כמ משנב ,כיצד...׳, ומנ׳, ,תנכמ רבי יהודב... ומכמ מהימן׳

מ״כ הבעל וגשתו הגסורב מן אומים ליבעלים–
הסומב מוחרי קינו וסתירב מסורב לבעלב אד שתעלב ליבומים ותשתב מת מים הארים. המשנב מתמורת

[5]ספר הבחינוך מטוב קפ״ח ,ומד מרב״ל ... ירום׳

הבחינוך הב׳כמ מאל הנמ׳ ,דבר תורב׳ וכנרמוב מאד שבראת מנסית בכמ מכמוע ״חוב ב׳מכמ תקרבו׳

[4]מור מוב״ם סי׳ כ״ב ,... הארוב׳, ובית יוסל שם ,כתב הרמב״ם ... רמת בעמנמ׳

פל׳ הנור ״חוב אם ארוב מסור מדמורי״תכמ׳ והרמב״ם ד״ק מנשל ,רמת׳ שבמכ מסמכתכמ –
מוא״ם שבעמוד מנסית נקרכמ ,רמת׳ מפורש בנמ׳ ש״חוב אם הארוב מסורב מדמורי״תכמ׳ אם פנו״ב מסרכ

הרמב״ם פסק ש״חוב דרבון!

[3]רמב״ם פרק כ״ב מיסורי ביומב סול הע׳ ב׳

חוב׳ ומם מו״ב מסרכ בית דינם שם העע ומנמו׳.
מוא״ם שבעמוד מנסית נקרכמ ,רמת׳ מפורש בנמ׳ ש״חוב אם הארוב מסורב מדמורי״תכמ׳ אם פנו״ב מסרכ

[2]אבודב דרב דל״ו אב״ב ,״חוב דבת ישרמל דמורי״תכמ ...כוכבים׳

אתיור הפסוק מת מאשב הבסתב) מובע נכמ אור כל הארות.
מיסור ״חוב בארות נמב מ׳בן מומל׳ בנסית –שבפסוק מרמת אום ובנב מותרות נהיות ,בסתר׳ (כמו

[1]קידושין דל״ פ׳ א״ב ,מו״ר יוחנן משום ר׳ ישמעמל... שבתורב׳

נתחיל בנקורות נמיסור ״חוב בשור ראש–

כל שכן שיבמ מיסור נהתי״חב אם מגשתו דבב.
וכן קבלב מנמב –דברים שמותרים בשור כל הארות. מן הרמוי ה״ב שכמ ש״ב מיסור ״חוב בשור הארות׳
דבב בם אנם בדרך חבב –מב שמותר בשור הארות׳ ובם מוסרו הושבב ובריקב (נפי הרמ״מ) נגשתו דבב
נמדון שמורב מיסור ה״אב בגשתו דבב מסיסור ה״אב בשור כל הארות –מיסור נבאב נרהוב בגשתו

[24]רש"י פרק ד, מ"ק ס"ו, ע"ו, כתב הרשב"ץ ל"ע... מתבר,

גורך בשני אנשים בנוסף נתתן שאינו "רצה גו, אפה.
לפי שיטה נו –וכן ביו כנרשוב הסקנת הרשב"ץ–נגו אסרו חכ"ל "חוב בפירסם נגה אנגו בלילה, ולכן יה
ושני נשים אבצ הבתן ובכלה.

[23]שם ברשב"ץ, ו"יגו ציצגין יחוב... עם הערוב, ובוף, מוף... בליפה,

כלי שיטה נו –וכן ביו כנרשוב הסקנת הרשב"ץ–נגו אסרו חכ"ל "חוב בפירסם נגה אנגו בלילה, ולכן יה
שתלגה לבן אום תרשוב דבר ערוב.
כל אנגו יחפה אל הבבר אוו הנשה מליל אות כונם, וכן אין איסור "יחוב אום מלבות שם תינוקת בביל
שם-
רשונן שאופלו בשיטת המחבר מותר לנשה לבתי"חב עם הרבה בבים אום אושתו אל אוחב מהם מלגו
יגערך לנקבו).
והרא"ש הביו שיטת רש"י –ופוסל שבלילה אוו בשבה יה גורך בשבר נוסל (מחמה שאו יכל או, לשון אוו
ליקים בלוים –ולכן אוסר לבתי"חב עם הרבה נשים ואוסר לנשה לבתי"חב עם הרבה בבים,
בשו"ע פסק כשיטת הראב"ם שאוסר לבתי"חב עם נשים הרבה, ומם מחמה לבבו רב ע'כשרים, פירושו

[21]שו"ע אוב"ע סי, כ"ב סעיף ה, ורא"ש

(שסכנן עלמם כלי לבשאר מעבירה)
רב עלמו מחמה שאין לנשה לבתי"חב עם בני בבים אולנו אום הם כשרים כרבי חנינא בר פפי ואבריו

[20]קידושין פ"ו ע"ב, רב ורב יהודה הוו... ואבירו,

אוסר לנשה לבתי"חב אופלו עם הרבה בבים אום הם פרוצים

[19]קידושין צל פ, ע"ב, אומר רב יהודה אומר רב לנו שנן... נמי לנו,

נעיל רשונן שאותר לנשה לבתי"חב עם שני בבים-

(ובחידוש בעסקו עם הנשים הוו שביתי שוומר שאין מקום לחוש שיעבור עבירה ויקלקל אות פרנסתו.)
לפי הראב"ם אין הבצל בין מ' עעסקו עם הנשים לנשאר בבים ולעולם אוסר לבתי"חב עם נשים הרבה

[18]ראב"ם פרק כ"ב אויסורי ביאוה הל, ח, אופלו אויש...,

בהן ואונן מתב"ש מפניהן.
שיטת רש"י הינו שאותר לנבר לבתי"חב עם עפה נשים אום אין הנבר מתעסק עם הנשים מפני שאוצ לבו נם

[17]שם פ"ב ע"או משנה, כל שעסקיו עם הנשים... עם הנשים, ורש"י

בבים מפני שמתבישים נה מנה.
חכ"ל אומרו לנבר לבתי"חב עם שתי נשים מחמה שיפתה אות שתיהן, אובל מותר לנושה לבתי"חב עם שני

נוסים אום אוכן יה לחשוש שלנו ימנעו אות הנוץ מעבירה-
"חוב ברבון אומם מינן קריבה לערוב אולנו מחמה פיתוי, ולכן שיך איסור "חוב אופלו בנכחותם של אונשים

[16]קידושין צל פ, ע"ב במשנה, לנו יתייחב... אונשים, ורש"י

בשר בלבב).
עם הערוב במקום סתר הינו קריבה כמו רגעה (אולנו שלראב"ם אין, לנו תקרבו, בזוו"תנו אולנו בקירוב
"חוב בזוו"תנו הוא כשבבר ואשה שוהים לבב במקום סתר- לפי הנחנך הוא בכלל, לנו תקרבו, שהשה"ה

כלי לבבין אות דברי הפוסקים כאן כדאי לנמוד אות יסודות דינ "חוב בשאור הערות.

יותר בזוץ לעבירה.
ישן עם הבבדים ובכלה בין הנשים וכלשון הרמ, הוא בשונשים..' -שבאושתו שלנו בא עליה אינן ה חמה
שיטת הרשב"ץ הינו שבכלה שפירסם נגה יה גורך בשני בבים ושתי נשים בנוסל לחתן וכלה עלמם -הבתן

[15]בעלי הנפש לבהרשב"ץ שער הפרישה ,אוך יה נגה ...מקערך עליה,

עליה פעם רשושנה.
לאדון שאב"ת אין איסור "חוב עם אושתו נגה, וחכ"ל אוסרו לבתי"חב עם אושתו שפירסם נגה קודם שבאו

[24]רא"ש יו"ד סי' קט"ב סעי' ד', יש אומרים שאסורה לייחד... הנשים'

הרא"ש הביא דעת הרש"ש שאסורים להתייחד גם ביום, ושו"ת שאירה יתירה.

[25]שם בר"א, וי"א דבעיפה...'

שיטה שנ"ה הי' דעת הרשב"ד. והמנהג לכאורה כאן הרש"ש שביום או"ת שאירה יתירה, ובעיפה ל' אחש שינה.

[26]ש"ך ס"ק י"ד, ותורת השלמים אות ח'

לפי הש"ך התינוק והתינקת בר"א הם בגיל שנתבים לשוא"ים, והקשה בתוה"ש שאפי' אם הם גדולים הרי ביום אחרי שיש בסך הכל שני גברים אין איסור ייחוד, וכן בעיפה אם תרדם הבת ונשאר רק בן אין איסור ייחוד לכלה עם שני גברים -ואם יש בת -וכן אם נרדם הבן בעיפה ונשאר רק בת גם כן אין איסור ייחוד -שהרי החתן והכלה הם בעל ואשה מגיעים את הבת מ"ייחוד! -והש"ך לכאורה סובר שאין החתן והכלה שהם אסורים להתייחד גם עם מי יכולים להגיע את אחרים מ"ייחוד. ואו"כ למעשה לש"ך ל' דוקא תינקת ולתה"ש אפי' גדולה -ולכ"ע גם אחר שע בעל ואשה יגיע.

[27]דבר הלכה סי' ו' סוף סעי' י"א ,ואותר...'

כשהשוא"ים נמצאים בדירה אותרים החתן והכלה לישון בחדר לבד (ושלא כמו שרואין ברא"ב) ובלבד שיש אירו אות הדלתות פתוחות קלת.

4

כתב הרמב"ם בפכ"א מהא"ב איסור ייחוד העריות מפי הקבלה וטעמא שאע"פ שאמרו ייחוד דאורייתא לאו למימרא שהוא כתוב בתורה שהרי אמר רמז לייחוד מן התורה מניין ולשון רמז מוכיח שאינו מפורש אלא רמז בעלמא

5

---

[11] **שאלה:** בחור כנס בתולה והיתה טהורה בשעת החופה וכמה לילות אח"כ, ומכל מקום לא בעל אותה עד שחזרה ופירסה נידה אסורים הן עוד להתייחד בלי שומר אצלם או לאו.

תשובה: יראה דצריך להתיישב בדבר, דבהוראה זו איכא פלוגתא דרבוותא. אחד מן הגדולים[1] הורה לאסור הואיל ולא בעל עדיין כדמשמע לישנא דתלמודא (כתובות ד, א) בסתמא, לא שנו אלא שלא בעל וכו'. וחד מרבוותא[2] התיר ואמר דמה שאמר הספר דבלא בעל אסור להתייחד, היינו דווקא היכא דלא הוות חזיא לבעול בתחילת החופה חיישינן דילמא תקיף עליו יצרו, אבל בנדון דידן דחזינן דלא תקיף ליה יצריה באשה זו אפילו בשעת החופה, ולא בא עליה מעולם וראויה היתה לו לא חיישינן לייחוד דידה דודאי לא יעבור דלא תקיף יצריה. והיה נראה להביא סעד לסברא זו מהא דשור המועד חוזר לתמותו כדחזינן דראה שוורים ג' פעמים ולא נגח, אע"ג דאיהו נמי תקיף יצריה ליגח כדאיתא פ' כיצד הרגל (ב"ק יט, ב), מ"מ כי חזינן דנח יצריה דיינינן ליה בתם ולא אמרינן דבהא זימנין הוא דנח יצריה והיום או למחר הדר ליה יצריה. הכא נמי בנ"ד אע"ג דקים להו לרבנן דבסתם אדם תקיף ליה יצריה באשה שלא בא עליה מעולם, היכא דחזינן דהאי גברא לא תקיף ליה יצריה דיינינן ליה כמי שנתייחד עם אשתו נידה שבא עליה כבר, ומ"מ המחמיר תבוא עליו ברכה[3]. הנראה לע"ד כתבתי.

[14] ושפות ד׳ אוסר ושלו׳ וכל עוד סלה לגיסי יקירי שליט״א.

אחרי מבוא הברכה מלד הסברא (בלא שום ראי׳) נלענ״ד כיון דיחוד זה איסורו רק מדרבנן וידוע דבזמנו ה״ז לער גדול עד מאד לחייב אותם זמן רב בבמירה וכמו שכתבת שזה עלול לגרום ריב וקרע בשלו׳ בית לכן חושבני דיש לצרף גם זה שהבעל הרי ודאי מלטער ומתביים ולכן לא תעלה כלל על דעתו מחשבת פיגול כי יכנס מורא גדול בלבו שאף אם האשה תתרלה מ״מ אם לא יגליח הוא עלול לסבול מאד אח״כ מזה לכן יש להקל בהורגלו ג׳ פעמים בקיומ בשר אך אם יש ב׳ חדרים עוד שיבנו בחדרים נפרדים עכ״ל מכתבו של גיסי הגאון שליט״א.

---

[15] **אך יש נדה אחרת**

שהיא צריכה פרישה גדולה מזו והיא הכלה [27] **שלא נבעלה ופירסה נדה** *[27] **שהוא** אסור להתיחד עמה בלילה אלא הוא ישן בין האנשים **והיא** [28] ישנה בין הנשים כדאיתא בכתובות בפ׳ ראשון [29]. ומדקאמר בין האנשים ובין הנשים משמע שצריך להיות בבית אנשים ונשים זולתי החתן והכלה ומיעוט אנשים שנים ומיעוט נשים שתים [30], והוא ישן לצד אחד עם [31] האנשים והיא ישנה לצד אחר עם הנשים [32], נמצא הייחוד הזה חמור [33] יותר מיחוד של אשת איש שהיא מתיחדת עם שני אנשים כשרים, וזו אינה מתיחדת עם בעלה עד שיהו שם אנשים ונשים, והטעם מפני שהיא אשתו והיא כלה והיצר מקטרג עליה.

---

[23] **וי״א דלענין יחוד אשה אחרת נמי בכי** [34]

האי גוונא בעינן טפי, וכי אמרינן דאשה אחת מתייחדת עם שני אנשים כשרים [35] הני מילי ביום, אבל בלילה לישן עמה בבית **אחד אסור** עד [35] שיהיו שם שלשה כשרים, מפני שהיא דומה לדרך [37], דאמרינן לא שנו אלא בעיר אבל בדרך עד שיהו שלשה שמא יצטרך אחד מהם לנקביו ונמצא זה [38] מתיחד עם הערוה.

מוסף עליהם

הנדה בימי חופתו ולא בעל שהוא אסור בכל אלה, ואסור [76] **להתיחד עמה בלילה.**

---

[27] **ומותר לבעל ואשתו לישון לבד בחדר אחד.**

והשומרים בחדר אחר [אף שאין פתחיהם מכוונים] ובלבד שדלתות החדרים ישארו פתוחות קצת (שמעתי שכ״פ החזו״א זצ״ל)

[12]עצר מקודש שובן העצר סי׳ כ״ה סוף ס״ב ,וכבר כתבתי במק״ש... ביותר,

בוצה עשותו מקום המאיר בעצר מקודש עתה הרש״י שיורה.

[11]שו״ע שו״ח סי׳ ר״ן סעיף ז׳, ...בנפשי׳ ,

הש״ע פסק כמ כרב יוסף וכמ כרשב״ם וכפי פירושו עפ הרשב״ם

פל״ה מאי שעקב הוא אותו מקום -ואיבור בשותו שהרא.
לפי הרשב״ם רב יוסף סובר שעקב הוא עקב אבא -והיא מקום מכוסה, וסור בשותו הצא -והיפו ר״ש בן

[10]שו״ע יו״ד סי׳ קט״ה סעיף כ׳, ותורת השמים שות ב׳,

שהמ׳ שוטרת הסתכלות בעקבה -וזבריו תואים לפי מסקנת הרמ׳ שפירושו עפ עקב הוא שותו מקום!
הרשב״ם פסק שסור לפסתכל במקומות המכוסים שבא -ומקורו לפי מה שכתב בבעפ׳ הנפש מצה

[9]הפעת הרשב״ם שם, והרהות מיימוניות שות שו׳, ...הרבע,

הרמב״ם הסביר שין סיסור הסתכלות בשותו הצא הפן שהיא מותרת פו לגומר נאן

[8]רמב״ם פרק כ״שו סיסורי ביסה הל׳ ז׳, ...מכשוע׳, ומ״מ ...לפסתכל בפ׳,

מסקנת הרמ׳ היא שבשותו הצא סיסור הסתכלות בשותו מקום

[7]נזרים דל כ׳ ע״שו ,רבי שומשו ברבי יושיה... הצקב׳,

בוצה לשותו הצא -עתד היא ערוה לבעלה -מלין סוסיא בנזרים:

עפשו בכוונה כלל -שלשו מאסין לרשוותה שובל לשו כדי לעיבות מהפסתכלות.)
ערוה׳ וסור לרשות מקום מכוסה שבשופה שופי׳ בל׳ כוונה לעיבות. (מדבריהם משמה שין הפירוש ב׳רשו״ה׳
הפמ״ד פומה כמ״ה בלל״מ ופסק המ״ב כאותו. וסי״כ -שסיר לפסתכל כדי לעיבות סופי׳ מאלבה קצה עפ

[6]פמ״ד משבל״ל סי׳ ע״ה סק שו׳ ד״ה במ״ש רש״י ,...בשו״שו׳, ומ״ב סי׳ ע״ה סק כ׳,

הבחירה בשוק הוא שסופלו יעלו פחות מטמא משוקה סיסר קרי׳ות מאה כדת׳.
בשלבה קצה׳ שובל במקום מדרכו לעיות מכוסה (כשו שוקה) סופלו רוי״ה בעלמו סיסרה. ולמלן שותו
הל״ל מאי ברש״י היא כשו חיזוה מד למלן ערוה ומד למלן שותו -לבב׳ ערוה הפסתכלות סיסרה סופי׳

[5]בל״ח ברכות דל כ״ד ד״ה שוק ,...לעיבות,

ובשותו לק״ה כבר סיסר רב יעחק טסח בכל מקום?
דברי רש״י תואים, שברי למלן הפסתכלות בערוה מד בשלבה קצה סיסרה ומה חיזה רב חסדשו בשוק?

[4]ברכות דל כ״ד ע״שו ,סומר רב חסדשו שוק... חרפתק׳, ורש״י

ובשותו סיסר לקרות ק״ה כדת׳ שוקה המלוקה.
לפי רש״י חיזה רב חסדשו ששוק הבשה קריב ערוה -בששה שה״שו ערוה מלו סיסר לפסתכל בשוקה,

הרמ׳ מד בברכות הביסה שוה הלכה:

מחשבת מבירה, ולכה בשו הרמב״ם והוסל׳ שהשו מד בכלל ,מלו תקרבו׳ מדרבן -והשו סיסר מרות.)
דשוו״יתשו מל ,מלו תתורו׳ -שובל סין כה בכלל סובי׳ברי״הו דמרי״ות שהשו סיסרי הכולל ,סחרי לבבכם׳ -כל
בין שסר דברים הסוסרים מדרבן בלבד. (לכשורה ל״ל שסין כסן סתירה שהמסתכל בערוה מובר בסיסור
הרמב״ם הביר סיסר מלו תתורו בהל׳ תשובה וסילו בסיסרי ביסה הביש הה״ה סת לפסתכל בערוה

[3]רמב״ם פרק ד׳ תשובה ה״ד ,המסתכל ...מינכם׳, ופכ״שו סיסרי ביסה ה״ב ,וסיסור...׳

שיסת רבינו יונה שהפסתכלות בערוה סיסרה מה״ת מ׳מלו תתורו׳

[2]דרישה סה״מ סי׳ כ״שו סק סו׳, ...בתולה׳,

מקורה מל הסיסור-
וס״כ מפורש הרמ׳ ש״ה סיסור לפסתכל בערוה -וסופי׳ בסולבה קטנה שלה׳ סובל הרמ׳ מלו הביסה סות

אמר.
סופלו בסותו- וסיסור לקרות ק״ה לפני טסח מעולה נמנה׳ סובל בש״לו פחות מטמא סין סיסור לקרות
הסתכלות בערוה (למשל סות סו״ש) שהרי הד פחות מטמא סיסור׳ סולבו שמה מדובר בערוה כלל -סולבו
ר׳ יעחק חיזה שטמח בהשה לקרבו ערוה סובל מלו בי׳סור דבריו- והסבי׳רה הרמ׳ שסין לפרש שכולל לסיסור

[1]ברכות דל כ״ד ע״שו ,סו״ר יעחק טסח... ולק״ש׳, ורש״י

לוף בשור הערות הבו הבסתכלות -ומלין לבד׳יר מה סיסור בשור הערות הום סותו הצא יותר לקלה
לאדון שלמן ר׳יצה מחורה סותו הצא משור כל הערות׳ ולמלן ״חוץ סותו הצא לקלה משור ערות. סיסור

[13] שו"ת אגרות משה חלק יו"ד ב' סי' ע"ב ,ובכלל ...משובח'

לפי כ"מ מקומות המכוסים שאסור לבעל להסתכל בהם כשאותו גופה הם המקומות שבי'כא מכסה בבית -ושלא מקומות המכוסים בגוף לגמרי באותו לק"ש.

[14] ברכות כ"ד ע"א ,אומר שאינו קול באשה ערוה... נאוה'

אסור לקרות ק"ש כאשר שומע קול אותו- ולכאורה לפי מה שראינו ברש"י בגוף לשון גם כאן יבא אסור לשמוע בקולפה של ערוה גם שלא באמת ק"ש.

[15] קידושין ע' סוף ע"א ,נשדר ליה מר שלמא... ערוה', ורש"י

רש"י פי' שלא רצה לשמוע בשמוע של ילתא מחמת שתיב לו -ופרי' אסור לו לשמוע את קולה של אשת איש (במסקנת הגמ' אסור לשמוע בשמוע של אשה גם אם לא תשיב.).

[16] חידוש' הרשב"א לברכות כ"ד ע"א ד"ה והא דאמר ,...קרוב הדעת'

הרשב"א פי' שקול אשה שאסור לשמוע בשעת ק"ש הוא קול גמר, ובאשה אחרת אסור לשמוע אפ'לו קול דיבורה בענין ש'ש בו קירוב הדעת -ופ'יג שאלת שלום.

[17] פתחי תשובה יו"ד סי' קפ"ה ס"ק י' ,...שלה'

הפ"ת הסתפק בדין קול גמר של אותו גופה -הגם הוא כ.מקומות המכוסים, שבה אז לא.

[2] **כ"א [א] והמסתכל אפילו באצבע קטנה של אשה וכו'.** ז"ל ארחות חיים בשם רבי יונה אסור להסתכל באשת איש מן התורה שנאמר ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם ובפנויה מדברי קבלה שנאמר ברית כרתי לעיני ומה אתבונן על בתולה

---

[5] **ד"ה** שוק באשת איש אסור להסתכל וכן באשתו לק"ש. ולכאורה יפלא אי להסתכל מאי ארי' שוק אפי' באצבע קטנה נמי אסור וכדמקשה לעיל. ובשלמא לאשתו לק"ש אף דאמר' לעיל טפח באשה וכו' י"ל דשוק אפילו פחות מטפח. אבל לענין להסתכל בא"א קשה מאי ארי' שוק. ונראה דס"ל לרש"י דהא דאמר רב ששת דכל המסתכל באצבע קטנה של אשה ונתכוין ליהנות כאלו נסתכל כו' עכ"ל הרי שלא הקפיד אלא במתכוין להסתכל כדי ליהנות אבל באינו מתכוין ליהנות ליכא איסור וס"ל לרש"י דמקוס המגולה ואינו מתכוין ליהנות לא שייך לחלק בין טפח לפחות מטפח ולכן לעיל דקאמר טפח באשה כו' אי מיירי לאסתכולי בה על כרחך מיירי במתכוין ליהנות לכן הקשה שפיר מאי ארי' טפח אפי' באצבע קטנה אסור אבל שוק אסור אפילו אינו מתכוין ליהנות

---

[13] **ובכלל מסתבר לדינא שבמקומות המכוסים שבה שאסור לבעל להסתכל הוא רק במקומות המכוסים אף בביתה כשאין שם רק בעלה או כשאין שום איש דג"כ רגילות להיות מלובשות, דלא מסתבר כלל דיהיה הכוונה למקומות המכוסים כשהולכות בשוק ובפני אינשי אחריני שצריכות ללכת בצניעות יותר אך שטוב להחמיר באופן טוב ושלום כי בענינים אלו המחמיר משובח.**

---

[16] **והא** דאמר רב יצחק טפח באשה ערוה ואוקימנא באשתו ובק"ש פירש הראב"ד ז"ל דאפשר דוקא ממקום צנוע שבה ועלה קאתי ר"ח למימר דשוק באשה מקום צנוע וערוה הוא ואפילו לגבי בעלה אע"פ שאינו מקום צנוע באיש, אבל פניה ידיה ורגליה וקול דבורה שאינו זמר ושערה מחוץ לצמתה שאינו מתכסה אין חוששין להם מפני שהוא רגיל בהן ולא טריד, ובאשה אחרת אסור להסתכל בשום מקום ואפי' באצבע קטנה ובשערה ואסור לשמוע אפי' קול דבורה כדאמרינן בקידושין לישדר מר שלמא לילתא אמר ליה הכי אמר שמואל קול באשה ערוה, ואלא מיהו נראה דדוקא קול של שאלת שלום או בהשבת שלום כי התם דאיכא קרוב הדעת

[12]שו"ת אורות משה חלק יו"ד ב' סוף סי' א"ע ,ובדבר... שאינן מתנדנד,

לפי ר"ן אם הספסל מחובר מותר אופ'לו אם הוא מתנדנד, ור"ן זן אל מכונית כעל דבר מחובר.

שהוא דרך חבה.

לפי הע"ע אסור משום הרהור, דא"ל אסרו ישבה על ספסל המתנדנד אז משום גזונה גרגיאה אז אפ'

[11]ע"ע ס"ק ו' ,אובל גם ודאי... אפי' נקודות הכסף שם ,עד מה שאומר...'

הבי'ת רא'ש NOSOSO-

הרמ"א הבי'א את דברי התה"ד. בעמד האיסורים נעלמו הש"ל והע"ע -הע"ע כשאסר ישבה על מעתה

[10]רמ"א יו"ד סי' קל"ה סעי' ה'

בתה"ד אסר ישבה יחד אם הספסל איננו מחובר, אז גנוס עם אשתו בעגלה דרך גיוג.

[9]שו"ת תרומת הדשן סי' רנ"א

רש"י אסר ישבה על כסא אי' ביחד

[8]מרדכי שם סי' רל"ח ,ובספר ליפת פעמ... עלו'

הרמ"א פסק כדברי מהר"ם

[7]שו"ע יו"ד סי' קל"ה סעי' סעי' ו' ורמ"א

אופ' בב' מות אסר מהר"ם אם נעצות כו בכו.

[6]מרדכי שבת פרק אי' אות סי' רל"ח ,והר"ם כתב...'

וכאשה ישנה במעתה בודאי אסור לו לשון שם ואע"פ שאין המעם מיוחדת לפ כמו שרואין בשמ'-

אסור לו לשבת על מעה אז כר המיוחד לפ אופ' אעפ בפנים ובלבד שהיא בעיר, אסור לפ לשכב על מעה

[5]פתחי תשובה ס"ק ח' וז'

השו"ע פסק כדברי האור, והב"ח הוס'ף שאסור לפ לישון במעה אפ.

[4]שו"ע יו"ד סי' קל"ה סעי' ה' ,דברי המחבר, וב"ח ס"ק ו' ,ונראה... כן נ"ל'

לפי האור יש ישבה על מעתה אורחה ואופ' אעפ בפנים -אשת הרהור.

[3]אור יו"ד סי' קל"ה ,ועפ ישב ...נם בנגה', ב"י ד"ה וא"ש ועפ ישב ,וכתב רבינו...'

דם בתולים בלבד אותר.

הרמב"ם ז"ק מרב האי גאון שאסור לשון אל מעת אשתו נגה אופ' כשאין אשתו במעה, וגם אורחה אשת

[2]בעלי הנפש לפרמב"ם סוף שער הפרישה ,ורואיתי בתשובה... עליהם'

בבדגה -אסור בשאר עריות מדרבנן בלבד -ועכ אסור את הייחוד שהוא אסור בשאר עריות אפ"ת.)

שבשאר עריות אסור מדרבנן. (והתוס' הקשו מנה קבעו חכ"ל שהפ'יקה הוא אסור בבדגו והיא

כהיכר, וא"ל הבי'ו הי'קה עושת רשהו הד הרי אין נה הי'כר.ורש"י פ' אסור מדין "חוץ -והתוס' פירשו

הה"כ היתה שנגה קלה מאסור הערות הנגה לשון יחד כשנגהם לבושים -שבאשה ובעלה הבדגים הם

[1]שבת דף י"ד ע"א ,אויבעיו לפו נגה... בבדגו' ,ת"ש אוע הבדים... ש"מ' רש"י' ותוד"ה אם

במסכת שבת מעין אוז אנן הנגה לימס שבין אויסורי קריבה בערוה לבין אויסורי קריבה באשתו נגה

[23]שו"ע יו"ד סי' קט"ה סעיף כו' ורמ"כו

שחוק וקלות ראש בדיבור וו באשה אוסרים.

[22]אבות פרק ג' משנה י"ב ,...לערוף', ורבינו יונה ,...מדברת'

הרואב"ד הסביר דברים בטלים -דברים של הרגל-

[21]בעלי הנפש להרואב"ד שער הפרישה ,אומר תחלה... לכו תקרב'

כל כך בנוגע לעבוד, בנוגע להנהגה ראוין באבות דרבי נתן שאסור לדבר אמה דברים בטלים-

בגמ' משנה שבעם הוכו שלכו תתענג על בעלה ב'מו שבת.

הור (ושו"ע) פסק שלריכה בדרים מיוחדים לפנכירם שהיכו אוסרה -ותמה תורת השלמים מנן לו! הרי

[20]שו"ע יו"ד סי' קט"ה סעיף ח', ותורת השלמים אות י' ,...וט"ע'

שברה לובשת בבד שלבשה ב'מו נדה יכור את 'מו נדתה ותתענג עלו.

שברה -שכם תלבש אותם בדרים כל הנמן -בם ב'מו נדה ובם ב'מו שברה -"תכן וכשיראה אותה ב'מו

הבדרים המשומשים שאינה לריכה להם לובשת אותם ב'מו נדתה -לרש"י כדי שלכו תתענג על בעלה ב'מו

[19]כתובות דף סה"ב ,ת"ר אותר מצונות ...בעלה', ורש"י

המשנה בכתובות עוסקת בהשה שהמאיר בעלה שלים לפרנסה, והמשנה קובעת סכומי כסף לכל לרכיה-

בבוהן אחר, מדבה הוכו שכון לה להתקדש יותר מאה שאוכרחת להקדש שלכו תתענה.

דברי השו"ע הם דברי הור והוכו הוסיף ש,בקושי הנירו לה להתקדש -ומאמת שמע"ה שר"ע דרש בנדתה

[18]שו"ע יו"ד סי' קט"ה סעיף ג', וביאור הגר"א אות י"ב

הל' כר"ע אולכו שהרמב"ם לכו הביכו את החש שמכו ישרשה

[17]רמב"ם פרק י"ב מיסורי ביאה הלכה י"ג ,ומותר...'

מע"ה שלב"ה אסור לרשה אם מלכו אחרת נאה מאנה, אם תנוח את עלמה 'מלכו עליה כדי לרשה.

[16]משנה למלך פ"י מירושין הכ"א ,רסיגן בירושלמי... שאולכו בה מרשה'

לפי הירושלמי לכו חשו הנקנים לגיוח מפני שהם סוברים כב"ש ואסור לו לרשה אם אין עליה חש פריות

[15]ירושלמי סוף מיסין פ"ב הי"א משנה ,בית שמאי...', ומ' ,כתיב והדוה...'

ר"ע חולק וסובר שלכו כדאי לה לגיוח את עלמה שמכו תתענה על בעלה וירשנה

[14]שבת דף ס"ד ע"ב ,כדתניא והדוה ...במים'

חב"ל דרשו מ,בנדתה' שהנה חיבת להתנהג כאילו היא בנדו ולגיוח את עלמה כדי שלכו להכשיל את בעלה.

[13]אבות דרבי נתן ריש פרק שני ,...אין רוח חכמים נוחה הימנה'

בענין ההנהגה הכללית בין בעל ואשתו נהה העלו חב"ל חשות מכמה כיוונים -

[3] **ולא ישב במטה המיוחדת לה אפילו שלא בפניה ואין צריך לומר שלא יישן עמה במטה (ז) אפילו כל אחד ואחד בבגדו ואין נוגעים זה בזה:**

וכתב רבינו

דאסור אפילו שלא בפניה דהרהור איכא אפילו שלא בפניה ומע"ג דהראב"ד לא אסר אלא לישן על מטתה משמע לרבינו דהוא הדין דאסור [ג] לשב עליה דמשיבה עליה נמי איכא הרהור ומלד הרהור יבוא לידי הרגל עברה:

---

[9] **שאלה:** אשה נידה מהו שתשב עם בעלה על העגלה ללכת מעיר לעיר, בדרך זה שלא יגע בה כלל כגון הוא לפנים והיא לאחור.

תשובה: יראה דשרי[1]. וכמדומה לי קרוב לודאי שהתיר לי אחד מהגדולים[2], וכן ראיתי מועתק מספר אגודה[3] דשריא ואע"ג דכתב מרדכי בפ"ק דשבת[4] בשם ספר הפרדס[5] משמו של רש"י שאסור לישב על ספסל אחד שאשתו נידה יושבת עליו, והך נמי דמי להאי. נראה דאין לדמות להוראה זו אלא מילתא דדמיא לה לגמרי שאין בה סברא לחלק, דבהלכות נידה[6] כתב עליה דהוראה זו חומרא בעלמא היא, וא"כ נוכל לחלק דדוקא ישיבה על הספסל ביחד נראה בדרך חיבה דרך אוהבים להתקבץ יחד ולהתוועד בכה"ג. אבל בישיבה בעגלה שדרך בני אדם נכרים להתקבץ כמה פעמים לבא יחד ולהצטרף לשכור עגלה בין כולם ללכת בה מעיר לעיר לאו מילתא דחיבה היא כלל, דאפילו אם עכשיו אין בעגלה אלא האיש ואשתו וגם עגלה שלהם היא מ"מ לאו דרך חיבה הוא. וכן שמעתי שחלק אחד מהגדולים דלעיל[7] והיה נוהג להתיר לישב יחד על הספסל כשהוא מחובר בכותלי הבית כמו שרגילים לעשות באצטבאות בבית החורף ובבתי הקיץ, והיה אומר דאין לאסור אלא כשהספסל תלוש. אמנם ללכת בעגלה עם אשתו נידה דרך טיול לגנות ולכרמים וכה"ג לא ברירנא להתיר[8].

---

[12] **ובדבר ליסע במאשין שכתבתי שיש להתיר באופן שלא יגעו זב"ז הוא אף אם יהיה נדנוד מאחר שאין זה מחמתה עיקר הנדנוד כיון דמאשין הוא דבר כבד, ולכן יש להתיר גם אם אירע שיש נדנוד גם מחמתה מצד הספסל שיושבין שהוא רך, שכיון שהספסל הוא קבוע ומחובר להמאשין יש לדונו כמחובר לכותל שמשמע מסעיף ה' שמותר אף שמתנדנדת דאל"כ לא היה חלוק בין מחובר לכותל לאינו מחובר. ועיין בבית לחם יהודה בשם נחלת שבעה שבקורות ארוכות מותרין דכובדן קובעתן וכמחוברין דמיא, ופשוט שהוא אף באירע שמתנדנד דאל"כ לא היה אומר דכמחוברין דמיא דאף בתלוש ליכא איסור בלא זה וכן הוא במאשין, וטעם ההיתר הוא משום שעצם האיסור ישיבה על ספסל הוא רק חומרא יתירא ולא אסרו זה במחובר שיש להיות לו דין המחובר שאינו מתנדנד, ומפני שאולי יש קצת לפקפק כתבתי שעם עוד אנשים שאינה רוצה לפרסם ודאי יש לסמוך על טעם זה להתיר והוא אף ביש גם איזה נדנוד מחמתה.**

---

[15] **הלכה יא מתני'** [6] *בית שמאי אומרים לא יגרש אדם את אשתו אלא אם כן מצא בה ערוה שנאמר כי מצא בה ערות דבר ובית הלל אומרים אפילו הקדיחה תבשילו שנאמר כי מצא בה ערות דבר ורבי עקיבה אומר אפילו מצא אחרת נאה ממנה שנאמר והיה אם לא תמצא חן בעיניו וגומר:

כתיב °והדוה בנידתה והזב את זובו *זקנים הראשונים היו אומרים תהא בנידתה לא תכחול ולא תפקום עד שתבוא במים. אמר להן ר' עקיבה משם ראייה. [5] אם את אומר כן אוף היא עצמה מביאה לידי כעירות והוא נותן את עיניו בה לגרשה. [5]ואתייא דזקנים כב"ש. ודר' עקיבה כב"ה:

---

[21] **אומר תחלה, כי האדם צריך לפרוש מאשתו בעת נדתה ולהתרחק ממנה, כאשר אמר הכתוב ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב[4], ואמר החכם בחכמתו עת לחבק ועת לרחוק מחבק[5]. ותניא באבות דר' נתן[6] ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב, יכול יחבקנה וינשקנה וידבר עמה דברים בטלים — פירוש דברים של הרגל — ת"ל לא תקרב. יכול תישן עמה בבגדיה על המטה, ת"ל לא תקרב.**

הארחות חיים התיר לסוכן משיכי מאוכלה

[13]ארחות חיים (בר׳ אברן מלונץ -מהרשונים) הלכות נשה שוה ״ל ,ולסוכן... מותר,

הוחצרו לכוס הרשות.
פעתות משיכי כוס עץ בעצה. וכוס הורק לכוס אחר אין עץ נשה שיריים ומותר לו לעתות מהם וכופ״ ,אם יחד -והאיסור הוא עץ בעצה בלבד (״לא יאכל **הבב״**) איסור לו לעתות משיכי כוס עשה, אבל מותר לה בבת אחת מאותו כלי (לא הי׳ נהג לעתות ברך קשותו!) -וא״כ אשה עתיה בעצ אחר נשה לעתות לעתות שיבת הרשים מ״שתה אמ׳ אופשר לדיק שהאיסור לאכול יחד כולל עתיה, ויות ולא ״יתכן עתיה

[12]ספר יראים סי׳ קל״ב ,ושן מכאים... אין שנה איסור׳, ווי הסאודים אות ב׳,

הכוס אם לא ששתה מנן אדם אחר בינהם.
לפי הסמ״ק השתיה מאותו הכוס בעצ אחר נה לא נקראות אוכלה ביחד, ומ״מ נהנו עלתות מאותו

[11]סמ״ק סי׳ רל״ד ,ואין קפידאו... בארם אחר׳,

אדם מותרים לאכול מנה יחד ואם לאו אניחם אם החתיכות על לחת, ולכאו אסר הקערה אוי״ה לשה כמה בני לפי ר״מ אין הדבר תלוי באם מניחם אם החתיכות על לחת, ולכאו הקערה אוי״ה לשה כמה בני

[10]שו״ת אחרות משה חלק יו״ד אי סי׳ ל״ב ,נראה פשט...שנהם׳, ולכן...מנן׳,

אם׳, בקערה מלאה חתיכות דגלות אחרים לאכול יחד אם לתנים את המאכל לתוך פיהם ישר מהקערה,
אבל אם לוקחים מהקערה ומניחים על לחות אפנהם ומשם אוכלים אותה.

[9]ר״ת סי״ק ב׳

הפ״ת מתיר.
אסר (את המו נראה לקמן), אבל לדבי אכילה ביחד על שלחן אי׳ כדת אחרים אוכלים מאהם דת
בשו״ת משאת בנימין התיר את האכילה מאותה קערה בשעה שדת אחרים אוכלים מהקערה אבל הפ״ת

[8]פתחי תשובה שם אות ה׳ ,...מדינאו יש לאסור׳,

ודעה הראשונה בראש״ה לא הוצרכו כלל.
(שו״ע פסק כדעה השנ״ה בראש״ה והרא״ש הביאו את התירו על הדעות אשרי -ואילו שיטת הרמב״ם

[7]שו״ע יו״ד סי׳ קל״ה סעיף ד׳ ורא״ש ,...נוהגים׳,

מקערה אחת ובמו נתה משתי קערות נפרדות -מני שהשנו שלמו נחשב לאכילה.
ואי׳ דבינה -ובשיטה השנ״ה התיר הדעות אשרי אוכלה יחד על שלחן דבוק שלו שלחן אחד אם באמ אוכלים
לאכול ביחד אופלו על שלחן דבוק אחד בלי הכר בינהם וכמו בב׳ בני אדם המכירים בא״כ אי׳ אוכל בשר
אחד אולו בשלחן קטן המוחצ לאדם יחד׳ והאוכלה את אותו לי׳ שלחן כנה הנו דבר על חבה. ב׳ אסור
הראש״ה כתב כמו הראוב״ד -ובשיטת הראוב״ד שלמה הביאו שתי דעות: אי. שלחן אסרו אוכלה על שלחן

[6]ראש״ה שבת פרק אי׳ סי׳ ל״ב ,ומה שרצלים...׳, והדעות אשרי שם

לפי הראב״ם אסורים לאכול מתוך אותה קערה בלבד׳, ואילו הראוב״ד אסר את האוכלה על שלחן אחד.

[5]ראב״ם פרק י״א איסורי ביאה הל׳ י״ח ,לאכל ...אותו׳, והשתת הראוב״ד

בשלן-
ודע׳ המשה שאסרה אוכלת הנב את הנבה לאו הסבירה מה לקרא אוכלה ביחד ונעלקו הראשונים

[4]חידוש רבי אלעזר משה הורוו״ל שבת דל״א ד״ה אפנ הרבל ,...הרשב״אל׳,

כאשר כתב כמו הראריות, ואם לבו יה בה יש לפחמיר לשיטת הרשב״אל.
כשב״חוד אסור (חוסת נדה׳ פירסה נדה לפנ בטילה ראשונה) לפי הראש״ה אין ההרחקות נהגות ודינה

[3]שו״ת הרשב״ש בשעה הראשונה נדה יש לחשוש שהאמ דרך חבה.
אסור ״חוד -ואלאל כמו שראינו ברשב״אל שהבחנה לשעתו הינו דבר חבה אפנ אלבו יה בה׳ ואלאל כשיטת
הראש״ה כלל הם אסור לטשה אלאל כדרך חבה׳, ואיסור קבלה מידה׳ והרחלה... אם הדברים שהנו במקום

[2]קיצור הלכות נדה לרא״ה (אל מס׳ נדה אחרי הל׳ מקוואות) ,ומאשת ראו״תה...אחד׳,

ודע׳ רש״י הסביר שחל״ל אסרו את האוכלה ביחד אפנ שאתו״חדים בה אם בו. הרא״ה הסבי׳-

בכל בנות אסור מחשה שהאוכלה ביחד תבי״א לשבירה.
אסור לבשל לאוכל יחד אם אשתו בי׳מי אומאותה וכל הם בהשל מאל ואינו חשש שאל תמאל אותו -

[1]שבת דל״ו א״א במשנה ,לא יאכל הנב...׳, ורש״י

בנוסל לסיסורי קריבה שאינו בשאר כל הנריות חידשו חל״ל איסורים מיוחדים על הבשל אם אשתו נדה:

[14]שו"ע יו"ד סי' קל"ה סעי' ד' ורמ"ו ,...ששתה הוו'

השו"ע פסק כמו הרמ"ם והאורחות חיים -ששי"כ כוס אסורים ושי"כ מאכל מותרים

[15]רמ"ו סוף סעי' ב' ,י"ו שאסור לו לאוכל ...', ובי'אור הגר"א אות י'

לפי הרמ"ו גם שי"כ מאכלה אסורים לו, והגר"א הרמב אם מדו"ק במשנה שפרי' במשנה אסרה אות הבאכילה יחד עם הבעל בלבד וכו"ל "תכן מלב שאסור לו לאוכל עמו -וע"כ מדובר באוכילה ביחד בגם אחר גם דפ"ן שי"ם -וכו"כ גם שי"כ מאכלים שלה אסורים לו.

[16]שו"ת אורות משה חלק יו"ד או' סי' ל"ו

לפי כ"מ אין שם שי"ם עם חתיכות קטנות שפי"כ לא נגעה בהן ואע"פ שאכלה מהקערה, ומאי"ק אם אכלה מתתיכה לא הותרה ע"י הערבה לגלגת אחרת.

[17]מרדכי הלכות נדה (נדפס במס' שבועות) ס' תשמ"ב ,...שלא בפניו' (ללא הסו"ם)

הרשב"ם התיר שי"ם אחרי שהשוש הלכה משם (שאין גם בכלל אוכ"לה עמה.)

[18]רמ"ו יו"ד סי' קל"ה סעי' ד' ,ואם שתתה מכוס...', וחידוש רע"ק אי"ר שם

אם הלכה משם והוא התחי"ל לשתות משי"ריה ואח"כ חברה -השו"ת יד אל"יה התיר לו לעמור ובברכי יוס" חלק על"ו. (ולכאורה, אם יבאה עם עצמו לחבור לא התיר הרשב"ם שהרי ע"ד"ן נחשבת אוכ"לה אחת.)

[19]פתחי תשובה אות ו'

ביד אל"יה התיר שי"רי עבמו"ק

[10] נראה פשוט שמהחלות הקטנות הנקראים „ראָלס" וכדומה שהוא נעשה רק לאכילת אחד יהיו אסורין לאכול שניהם מאחד. וכן יהיה הדין בקנקן שמותרין שניהם לשתות ממנו כדמשמע נמי מהט"ז שהוא ג"כ בכה"ג שהקנקן הוא גדול שנעשה להרבה שיקחו ממנו מים לכלי קטן לשתות לכן מותרין אבל מכלי קטן שהוא נעשה לשתית אחד מסתבר שיהיו אסורין לשתות שניהם ממנו אף ע"י שיקחו ממנו לכלים אחרים.

ואם כן מקערה שאסורין היא קערה שהדרך שנוחנים שם לאחד לאכול אסורין לאכול ממנה שניהם.

ולכן כתב הט"ז דמשמע דכשנותנין בקערה החתיכות הגדולות שאין הדרך לתת זה לפני אחד אלא להרבה שיקחו משם לאכול בכלים האחרים אין בזה איסור והטעם שהוא כמו הפת הגדול וקנקן הגדול. שעיקר הטעם הוא דדבר שהדרך הוא לתת לאחד שייך קרוב דעת וחיבה כשיאכלו שניהם ממנו.

[11] ואין קפ"דא לשתות בכוס אחד אחרי שהם רגילים לשתות בזה אחר זה, ונהגו להפסיק באדם אחר,

[12] ושנו חכמים לא יאכל הזב עם הזבה מפני הרגל עבירה וה"ה שלא ישתה שהרי מצינו בפ"ק דשבת שנענש התלמיד על ששכב עם אשתו נדה דתניא התם בימי ליבוניך מהו אצליך אוכל עמי ושותה עמי והשיב אליהו ברוך המקום שהרגו ועל כל מה שאמרה הענישו שאם לא כן למה הוכירו בברייתא שתה עמי ואם הבעל שותה תחלה מותרת האשה לשתות אחריו שהרי לא יאכל תנן וה"ה לא ישתה (ד) אבל לא יאכל ולא ישתה לא תנן וטעמא שיצרו של איש גדול ומהרהר אחר שתייתם ומנהג להריק כוס ששתת בכוס אחר ולהריקו בכוס ראשון ולשתות שמאחר שיש שינוי והפסק אין זה איסור

(ד) **אבל** לא תאכל ולא תשתה לא תכן וכו'כנ"ל.

[13]**ולאכולם) זה מה שהותיר זה מותר:**

[16] **אם נחשבו כל מה שהיו בקערה שאכלה אשתו נדה שיורי מאכל שלה**

כ"ד כסלו תשי"ב.

מע"כ ידידי הרה"ג מה"ר נח ברייער שליט"א.

ובדבר קערה שיש בה ג' מיני מאכל ואכלה אשתו נדה אחד מינייהו ולא נגעה בהאחרים אם נקרא שיורי מאכל שלה לאסור לבעלה. הנה מצד שיורי מאכל שלה ליכא איסור אף בנגעה בהו בידה אם לא אכלה מהם דהנגיעה אינה אוסרת אלא האכילה. אבל יש לאסור מצד האיסור לאכול מקערה אחת. וזה דין שהביא הט"ז בסי' קצ"ה סק"ב ביו"ד מהפרישה והב"ח שמנתחין חתיכות קטנות בקערה אחת הוא נוטל אחת והיא אחת שאסור אף שהחתיכה שאוכל אינה ממה ששיירה משום האיסור דמקערה אחת. אבל יש חלוק דאם היה האיסור מצד שיורי מאכל ליכא תקנה אבל כיון שהוא רק מצד קערה אחת יכול להניח החתיכות הנשארות על קערה אחרת ולאכול. וגם מסתבר שאיסור מקערה אחת הוא רק מה שלשני בנ"א הדרך ליתן לכ"א בקערה מיוחדת ורק מצד חיבתן והתקרבות שבין איש לאשתו אוכלין שניהם מאחת אסור וא"כ הוא רק עצם האכילה שיטול הוא אחת והיא אחת אסור אבל כשעצם האכילה הם בקערות מיוחדות אך שאירע שלא אכלה כל החתיכות שזה גם לאחר שאינו בעלה היתה נותנת לאכול אין כאן בזה שום חבה והתקרבות גם לבעלה ואין לאסור בעצם אף כשיאכל החתיכות הנשארות באותה קערה אם לא תאכל אז יותר באותה קערה אבל טוב להחמיר ליקח אותם לקערה אחרת. ולאו דוקא ג' מינים אלא אף ממין אחד אם הם חתיכות מיוחדות.

הש"ס הקל בהשת מוכלים, ואילו הש"ך החמיר בהשת קערת הבשל (וכן בהשת שור משקין).

[13] ג"ע ס"ק ד', וש"ך ס"ק י"ד

השו"ע כתב פסק כהשות מיאוניות, וגם הביכ שתהו אוסר בין דוקו

[12] שו"ע יו"ד סי' קט"ה סעיף י'

לפי הרשב"ם איסור מיגיב הינו בין דוקו

[11] תורת הבית הקטר בית שביעי שער שני ,מיגיבת הכוס... לשרוף,

לפי הרמ"ם מיגיב הינו בהכתב וההשת בינה

[10] השהות מיאוניות פרק י"ו איסורי ביאה אות נ', וכתב ר"ן... אותר,

הינו עירוב משקאות).
הינו מילוי כוסו זו הנתת הכוס בפני זובע עם הכתת המשקה (לתרות שאשאות מיגיבת הכוס ברוב הש"ס
האורכים בתירו מיגיבת הכוס ברך שיני -ביד שאוע זו הנחה עם המקום -ואשא שמיגיבת הכוס

[9] כתובות דף ס"ו ע"ו ,ומיגיבת הכוס שאוכל מחפכו... אושרשיבו,

פירושים ברשושנים, ופם מבוססים על דברי הגמ'-
הלשת המשה מותרת עם הפני אש"פ שהוו יוצא שהיו מלשת מתו. בנזה למיגיבת הכוס ישנם כמה

[8] שו"ע יו"ד סי' קט"ה סעיף י"ו

פריסת סדינים על מתו **(לגורך שכיבתו)** אוסרה מפני שהיו דבר עם חבה.

[7] תוס' כתובות דף ד' ע"ב ד"ה והלשת המשה ,...שרי לנדה,

איסור הכוס, הלשת המשה, והרחלת פניו ידיו ורגליו אוסרים בפניו דוקו. התוס' רש כתובות מעדירים אות
מיגיבת הכוס, הלשת המשה-

[6] כתובות דף ס"ו ע"ו ,ואמר רב יצחק בר חנינו... לית לן בה,

אד כאן לעניין הרחלת פניו ידיו ורגליו. עם בכתובות רואינו אות האיסור לעדוף לו כוס ולהליא אות מתו-

שהביאו הש"ך שעם הכנה אוסרה.
לפי הדרשה הב"י שהביאו אות דברי רשב"ו כנראה סבור שאין איסור צריקה- שום הצריקה אוסרה אין
תורך באיסור הרחלה לגאסור לילקת מים עליו! וא"כ- הרא"ו שאסר צריקה לכאורה סובר כרבינו יונה

[5] דרשה סי' קט"ה ס"ק ד' ,...דאותר,

רבינו יונה אסר לה לתת לפניו קיתון של מים לרחיצה -ושלו כאו שפירש הג"ל אות דברי הרשב"ו.

[4] ש"ך ס"ק ג"ל

הילקה עליו לאו לאסרה מדין לאשה שאינה נזעת בו אולאו ע"י הכלי ומאים.
לחבביר שאין לפירוש בהרחלה הרחלה דרך לאשה שהיו כבר אסרה מדין לאשה אולאו ילקה- שהרשב"ו בו
הג"ל אומן שאין לאסור הכנת מים לרחיצתו שלאו אסר הרשב"ו אולאו את הילקה עליו -שהרשב"ו בו

[3] שו"ע יו"ד סי' קט"ה סעיף י"ב, וב"ל ס"ק ח',

הרשב"ו דייק שאיסור הרחלה אין פירושו רחיצת פניו ידיו ורגליו ביד"ה שאולו כבר אוסרות מדין לאשה, אולאו
שאיסור לה לילוק מים עם פניו ידיו ורגליו ומוכו יתרחל בהם -שאין כאון לאשה אובל אוסר מדין רחיצה.

[2] תורת הבית לחרשב"ו בית שביעי שער שני ,הרחצת ...קטנה,

מיגיבת כוס לבעל, הלשת מתו, והרחלת פניו ידיו ורגליו -כולן אוסורות ב'מ' נזה שאן דברי חבה.

[1] כתובות דף ס"ו ע"ו ,ואמר רב יצחק... ורגליו,

בכתובות מלינו דינים מיוחדים שעבדו חז"ל על הבושה שעבו תביאו אות בעלה לעבירה-
אד כאן עסקנו באה שאוסרה תורה בנגה לבעלה, ואות ההרחקות שעבדו עליו חז"ל לרחיקו מעבירה.

[2] **הרחצת** פניו ידיו ורגליו, [ח]אפילו הוא רוחץ והיא מוצקת, שאילו לרחוץ היא בידיה אפילו בלא רחיצה אסור דהא איכא קירוב בשר [ט]ואסור ליגע בה אפילו באצבע קטנה.

---

[5] [ד] **ואסורה ליצוק לו מים לרחוץ בו פניו ידיו ורגליו אפילו אינה נוגעת בו.** זה לשון ב"י [כן כתבו] סמ"ג וסמ"ק והרשב"א דמיירי שהוא (רחוק) [רוחץ] והיא מוצקת דאילו ליגע היא בידה אפילו בלי רחיצה אסור דהא איכא קירוב בשר ואסור ליגע בה ואפילו באצבע קטנה עכ"ל. ומוכח בהדיא מזה דבשעה שהוא רוחץ היא מוצקת מרחוק על ידיו וכן מוכח מדברי רבינו שלא מיעט אלא הנגיעה, ולאפוקי מיש מפרשים שאמרו שבכהאי גוונא נמי לא איצטריך למימר דאסור דהא אפילו שאר דברים אסור להשליך מידה לידו אפילו בלי נגיעה אלא מיירי הכא שאסורה ליצוק לו מים תוך משיכלא מו] ושהוא ירחץ בו, וזה אינו דרבינו לא איירי בהכי ויש לומר דבכהאי גוונא סבירא ליה דמותר

[14] **בצלי הנפש להרצוב"ד שער הפרישה ,ורב אוחבו... לית לן בה'**

בשו"לתות ברב אוחבו' בשון מלין חידוש, והוא בא תוך פירוש לצמ' בכתובות שרשין הצנין הבושה שאורך לסוק אל נב לאשה- טמוק אני וחברה ובורה שהורה אני שום נתנה שמתנלו לדבריה שהורה -ובאפ"כ לא רלה שאוכל לשותו נה (ובופ' אוכל כוס של ברכה.)

[15] **תורת הבית הקטר בית שביעי שער שני ,כשם שאסור'... שיחזו לה'**

הרשב"א השוה אוש לשותו לשבי אוסור מניחה א"ם דברי הרבוב"ד. (ולכאורה דברי הרשב"א הם לשיטתו שאוסור מניחה הוא ביין דוקא)

[16] **שו"ע יו"ד סי' קט"ה סעיף י"ב**

השו"ע הסתיק את לשון הרשב"א אע"פ שלא הביכיר את דברי הרשב"א באוסור מניחת כוס לבעלה!

לעיל ראינו מחלוקת המחבר והרמ"א בנשא לניחה בשותו נה במקום חולי -שהמחבר חשש שכל ניחה בשותו קרובה לפיות דרך חבה ואילו אסור אופ' במקום פיקוח נפש, והרמ"א מתיר. לבי' שור ההרחקות חולי לא נכרו-

[17] **שו"ת הרא"ש כלל כ"ב דין ב'**

הרא"ש התיר לשוה לשמש בעלה החולה אולא שתבר -אום תוכל- שלא להרחיקו ושלא להניח מתו לפניו.

[18] **שו"ת תרומת הדשן סי' רנ"ב ,ויפ"יסנה'**

בתב"ד הסתפק אום הרא"ש רלה להתיר בם ניחה שלא בדרך חבה במקום חולי -ופ"יו כשהבעל חולה אובל כשהבשה חולה בודאי אוסור לבעלה לנחוש בה.

לאשה, ראוין אות דברי הרמ"א שהתיר לבעל לנחוש בשותו נה במקום סכנה בלבד -ולפי המחבר אוסור. דין טיפול הבשה בבעלה החולה הביא השו"ע-

[19] **שו"ע יו"ד סי' קט"ה סעיף ט"ו ושי"ק ס"ק י"ח**

הבאות מאוכל ומשקה מותרת בודאי כשהבעל חולה.

[11] מזיגת הכוס יאבכוס של יין שהוא המרגיל לערוה.

---

[14] ורב אחא כתב בשאלתות הכי. אית[49] דאמרי שדר לה שמואל כסא דברכתא ולא קבילת, וכי הות[50] יתבא נדה הות[50] מודעא ליה בכסא דברכתא דלא שתיא כסא דברכתא דאמר מר ומשגרו לאנשי ביתו במתנה כי היכי דניהוי להו שלמא[51], וכי שתיא אתי לידי הרגל עבירה, והדר אמרה ליה טהורה אני אחתך היא דאיקלעא[52] לגבאי. (אמרה) אי שתינא קמה[53] אמרה לא קא עבדא לי יקרא, אמינא אשדריה ניהלך דתשתייה את. הדין הוא לישנא דרב אחא[54], ולא ידענא היכא אשכחיה. ושמעינן מינה דנדה אסורה למשתי מכסא דגברא, ולא ידענא מאי טעמא, דהא התם לאו על פתורא דידיה[55] הות אכלה ושלא בפניו הוה, והלא[56] הצעת המטה שהוא דבר המביא לידי הרגל עבירה ואפ״ה שלא בפניו מותר. ונ״ל דאי איתא להא מילתא בכי האי גוונא בלחוד הוא דאיתא, דקא מייחד ליה כסא למשתי וקא משדר ליה ניהלה כי התם משום דקא יהיב דעתיה[57] עילוה, והכין תניא במסכת כלה המשגר כוס של ברכה לאשה שלא מדעת בעלה חייב מיתה מפני שדעתו רכה[58] עליה. ד״א מפני שיצרו רבה עליה[59], ונדה לבעלה נמי להא דמיא. ומסתברא דלא שנא כוס של ברכה ולא שנא כוס אחר היכא דמייחד ליה ומשדר ניהלה אסור דהא קא מעייל דעתיה עילוה, והאי דנקוט כוס של ברכה רבותא קאמר. מיהו היכא דקא שתו כולהו מההוא כסא ושתיא איהי נמי בתרייהו לית לן בה.

---

[15] יכשם שאסור לה למזוג לו את הכוס כך אסור לו למזוג לה, ולא עוד אלא אפילו לשלוח לה כוס של יין אסור בין כוס של ברכה בין כוס דעלמא ובלבד בכוס שיחדו לה.

---

[17] מי שהוא חולה ומשמו נדה ומין לו מי שישמשנו זולתה מותרת לשמשו, רק שתזהר ביותר שתוכל מהרחצת פניו ידיו ורגליו והצעת המטה לפניו. דמאחר שאין לו זולתה אי אפשר שלא תשמשנו.

---

[18]

שאלה: אשה שהיא חולה ורצה בעלה ליגע בה כדי לשמשנה כגון להקימה ולהשכיבה ולסומכה שרי או אסור.

תשובה: יראה דאסור ליגע בה אפילו באצבע קטנה[1], ואע״ג דכתב ביורה דיעה[2] דאשירי כתב בתשובה[3] דאם הוא חולה ואין מי שישמשנו זולתה מותרת לשמשנו ובלבד שתזהר ביותר מהרחצת פניו ידיו ורגליו והצעת המטה ע״כ, מהכא היה משמע דשרי דתמא קאמר דמותרת לשמשו. אמנם נוכל לומר דר״ל שימוש בלא נגיעה כגון להושיט לו דבר מידה לידו וכן שאר שימושין שהן בנגיעה על ידי דבר אחר, ואפי׳ אם ת״ל דר״ל כגון להקימו ולהשכיבו ולסומכו, ומשום דלאו מילי דחיבה נינהו כהרחצת פניו וכהצעת המיטות בפניו אלא מילי דעבדות נינהו, מ״מ אין ללמוד היתר משם לנ״ד. די״ל דוקא כשהוא חולה והיא בריאה שרי, כיון דחולה הוא ליכא למיחש להרגל עבירה דאין יצרו מתגבר עליו מפני שתשש כחו, ואין האיש מתקשה אלא לרצונו ואין דרך להתאוות בחוליו, ולהרגל דידה לא חיישינן דאין אשה תובעת בפה, ואף אם היתה תובעת אין בו כח להתאות ולהתקשות, אבל כשהיא חולה והוא בריא איכא למיחש להרגל עבירה שמא יצרו מתגבר עליו ויפייסנה, ובחולי דידה אין קפידא כל כך, דאפשר לשמש עמה בחליה. וכה״ג תנן פ״ק דשבת (יא, א) לא יאכל הזב עם הזבה מפני הרגל עבירה, ודייק התם במרדכי[4] דדווקא הוא אסור לאכול ממה שאכלה היא אבל היא אינה אסורה ממה שאכל הוא, אלמא דאין הרגל עבירה תולה אלא בו, וכן העתיק אחד מהגדולים[5] בשם גדול[6] דאשה חולה ובעלה רופא אסור למשש לה הדפק[7], וא״כ כ״ש בנ״ד דמשוש הדפק לאו דרך חיבה הוא כלל אלא דרך אומנות. אע״ג דבפ״ק דכתובות (ד, ב) משמע איפכא כאן באבילות דידיה אסור כאן באבילות דידה שרי, ופרש״י[8] משום דאבילות דידה אינה שומעת ומנחת לו אף אם יתגבר יצרו עליו, שפיר יש לחלק בין מניעה דאבילות ובין מניעה דתשש כח הגוף ואין להאריך.

הרחקות

גילוי עריות

הערוה: (ר"יחנן) כניסת העטרה: ב"ש-כניסת כל העטרה / ט"ג-אפ' מקצת (נ"ב-כולה לחוך נקב באקור)
באבר את-בשר
נאר ביאה: הכנסת הצץ
פרישה: בקישוי אבר
וכלם בכרת בין כדרכה ובין שלא כדרכה אבל לא דרך אברים-אחת לגיל

לא תקרבו

רא"מ (שו"ע ורא"ו לפי שק) אלקות / ראב"ן (חלקת אחוקק) אומאכתא או כלין חלי שיער
ביאה דרך אברים
נגיעה דרך תאוה בכל העריות: ראב"ם (שו"ע, רא"ו) יהרג ואם יעבור / ראב"ן-יעבור ואי"
נגיעה שלא בדרך תאוה בשאר העריות: אותר (ש"ך)
באשתו נקה: רשב"ו-בכלל לא תקרבו / שו"ע-חשש, לא תקרבו
רא"ו-אסור מדרבנן (לרש"י אולי אפ"ל שיחוד אותר)
הושלה בשאר עריות אותר **וקבלה** כנ"ל
באשתו נקה: רש"י-אסור: שו"ע-צדדי אסו נגיעה / רשב"ו-בכלל לא תקרבו (ואי עשאו אל"ש)
נגיעה, וקבלה דרך נקיבה שו"ע-אותר / רא"ו-אסור (כלפי האיש אל הבושה)
נגיעה ע"י דבר אחר רשב"ו (ט"ג) אותר / רבינו יונה (ש"ך)-אסור
יחוד איש ואשה בשאר עריות (חולין מאם ובנה): תוס'-אסורה אפ"ת (הינוך-לא תקרבו) / ראב"ם-דרבנן
עם אשתו נקה: בָּטֵל (תוס'-סבר בבטל אחרת / רא"ו-כלו בטל)-אותר
לא בטל: לפה הראשון-אסור מדרבנן ראש-היום ובלילה / רואב"ד-בלילה
נאסרה אחת: אותר (תפ"ב, אולם פירשו מחאת מלבץ (ש"ך)
איש ובי נשים: בשאר עריות-אסור מדרבנן (וכן בפנוי אל גוי-מדרבנן)
איש ואשתו ואשת עריה-אותר
באשתו נקה ולא בטל כנ"ל: ש"ך-אסור / תפ"ש-אותר
אשה ובי אנשים כשרים: היום-אותר
בי אנשים ובי נשים בלילה: אסור מדרבנן
אשה לי אנשים כשרים: אותר אפי' בלילה
בלילה-אסור מדרבנן
אשה ובי אנשים: אותר אפי' אבבא קטנה קטנה אסורה
הסתכלות כדי לילהנות בשאר עריות: אפי' אבבא קטנה אסורה
אשתו נקה: רא"ם-אותר / רואב"ד (רא"ו)-אקום מלולה-אותר
אקום מכוסה-אסור
רואיה בשאר עריות: אקומות מלולים-אותר / אקומות מכוסים-אסור
שאיבת קול אשה ערוה אסור מדרבנן ובאשתו נקה ספק בפתחי תשובה

הרחקות

הרחקות אינחבות שאבו חלל בין בעל לאשתו נקה (רש', רא"ש-אפ"ל שיחוד אותר)
בקושי-בתירו לא לבתקשם אלא שלא תתלבב עם בעלה / טור-ראו שתיחד בלבדים כדי שיבכו
לא יאכל הבב עם הבבה רא"ם-קערה אחת / רואב"ד (שו"ע) אפ' שלחן אל' אוכל יש היכר
שחוק וקלות ראש בין בדיבור ובין במאשה
קערה אל': ט"ל-אם אוכלים ישר מהקערה
אל"מ-אם לא הי' אוכל עם אדם אחר
כוס אל' בצא"ל: סמ"ל-אותר / רא"ם-אסור (שו"ע) לו
שיירי מאכל: אורחות חיים-אותר / רא"ו-אסורים לו
רואב"ד-אם הלכה אותרים לו
שלחן אל': אשר-אם רגילים בקערה אל' אותר בבי' קערות
פ"ת-עם אחרים אל"ל היכר
שינה עם אשה אל' הוא בבגדו והיא בבגדה אפ"ם (רא"ו) ואפ' ב' אנשים הנוגעות בב"ל
רואב"ד-שינה עם אשתה אפ' כשלא נגלות / טור (שו"ע) אפ' ישבה עם אשתה שלא בפני
ג' מלאכות שאין נקה אשה לבעלה:
תפ"ד-ישבה יחד בשלבה לשם טיול (רא"ו)
רש"י-ישבה עם כסא אל' תפ"ד (רא"ו) אתנדה אחרון (ט"ג-הרפור / שלי-חשש נגיעה אל כאשה אל')
ט"ל-שינה עם אשתו בפנו (וכן שבבה)
פ"ת-אם אינה בשיר אותר
שלחן אל': אשר-אם רגילים בקערה אל' אותר בב' קערות
רואב"ד-אם הלכה אותרים לו
שיירי מאכל: אורחות חיים-אותר / רא"ו-אסורים לו
כוס אל' בצא"ל: סמ"ל-אותר / רא"ם-אסור (שו"ע) לו
אל"מ-אם לא הי' אוכל עם אדם אחר
קערה אל': ט"ל-אם אוכלים ישר מהקערה
לא יאכל הבב עם הבבה רא"ם-קערה אחת / רואב"ד (שו"ע) אפ' שלחן אל' אוכל יש היכר
שחוק וקלות ראש בין בדיבור ובין במאשה
בקושי-בתירו לא לבתקשם אלא שלא תתלבב עם בעלה / טור-ראו שתיחד בלבדים כדי שיבכו

הרחקות

כשבאשה חולה ואין מי שישמשה לולתו שו"ע אסור / רא"ו אותר
מהלשה והרחלה
כשבעל חולה ואין מי שישמשו לולתה רא"ש (ש"ך)-אותרת בכל חולי

הרחקות במקום חולי

שיגור כוס לאשתו בין אל ברכה ובין אל רשות
רבינו יונה (ש"ך)-הכנעת עם בכלי
הרחלת פנו יהיו ולבלו הבטה בריסת סדינים בפנו
הלצת המטה ריסת סדינים בפנו
וא"י שנו אותר
הלבשת מאכלים: ש"ך-אסור / ט"ל-אותר
מיגת הכוס רא"ם-(שו"ע) הכנה והלבשה / רשב"ו-יין בלבד
ג' מלאכות שאין נקה אשה לבעלה:
תפ"ד-ישבה יחד בשלבה לשם טיול (רא"ו)
רש"י-ישבה אל כסא אל' תפ"ד (רא"ו) אתנדה אחרון (ט"ג-הרפור / שלי-חשש נגיעה אל כאשה אל')
ט"ל-שינה אל אותו בפנו (וכן שבבה)
פ"ת-אם אינה בשיר אותר
שלחן אל': אשר-אם רגילים בקערה אל' אותר בב' קערות
רואב"ד-אם הלכה אותרים לו
שיירי מאכל: אורחות חיים-אותר / רא"ו-אסורים לו
כוס אל' בצא"ל: סמ"ל-אותר / רא"ם-אסור (שו"ע) לו
אל"מ-אם לא הי' אוכל עם אדם אחר
קערה אל': ט"ל-אם אוכלים ישר מהקערה
לא יאכל הבב עם הבבה רא"ם-קערה אחת / רואב"ד (שו"ע) אפ' שלחן אל' אוכל יש היכר
שחוק וקלות ראש בין בדיבור ובין במאשה
בקושי-בתירו לא לבתקשם אלא שלא תתלבב עם בעלה / טור-ראו שתיחד בלבדים כדי שיבכו

הרחקות

שאיבת קול אשה ערוה אסור מדרבנן ובאשתו נקה ספק בפתחי תשובה
רואיה בשאר עריות: אקומות מלולים-אותר / אקומות מכוסים-אסור
אקום מכוסה-אסור
הסתכלות כדי לילהנות בשאר עריות: אפי' אבבא קטנה קטנה אסורה
אשתו נקה: רא"ם-אותר / רואב"ד (רא"ו)-אקום מלולה-אותר
רבינו יונה: בשורייתא / רא"ם-דרבנן (לענין הסתכלות)

לא תתורו

קטן וקטנה כנ"ל ולא איש ואשה: אותר אפי' בלילה
קטן אל קטנה הי'ובת טעם ביאה ואינו מוסר אלמו ולא איש ואשה: אותר ביום
בטל ואשתו ולא איש, ולא בטל כנ"ל ולא איש ואשה: אח' ש"ך ותב"ש נגע
אשה ג' אנשים כשרים: אותר אפי' בלילה
אשה ב' אנשים כשרים: ביום אותר
אשה ובי אנשים כשרים: ביום אותר
באשתו נקה ולא בטל כנ"ל: ש"ך-אסור / תפ"ש-אותר
איש ואשתו ואשת עריה: אותר
איש ובי נשים: בשאר עריות-אסור מדרבנן (וכן בפנוי אל גוי-מדרבנן)
נאסרה אחת: אותר (תפ"ב, אולם פירשו מחאת מלבץ (ש"ך)
עם אשתו נקה: בָּטֵל (תוס'-סבר בבטל אחרת / רא"ו-כלו בטל)-אותר
לא בטל: לפה הראשון-אסור מדרבנן ראש-היום ובלילה / רואב"ד-בלילה
יחוד איש ואשה בשאר עריות (חולין מאם ובנה): תוס'-אסורה אפ"ת (הינוך-לא תקרבו) / ראב"ם-דרבנן
נגיעה ע"י דבר אחר רשב"ו (ט"ג): אותר / רבינו יונה (ש"ך)-אסור
נגיעה, וקבלה דרך נקיבה שו"ע-אותר / רא"ו-אסור (כלפי האיש אל הבושה)
בבושתו נקה: רש"י-אסור: שו"ע-צדדי אסו נגיעה / רשב"ו-בכלל לא תקרבו (ואי עשאו אל"ש)
הושלה בשאר עריות אותר **וקבלה** כנ"ל
רא"ו-אסור מדרבנן (לרש"י אולי אפ"ל שיחוד אותר)
ביאה דרך אברים
נגיעה דרך תאוה בכל העריות: ראב"ם (שו"ע, רא"ו) יהרג ואם יעבור / ראב"ן-יעבור ואי"
נגיעה שלא בדרך תאוה בשאר העריות: אותר (ש"ך)
באשתו נקה: רשב"ו-בכלל לא תקרבו / שו"ע-חשש, לא תקרבו

לא תקרבו

ראב"ם (שו"ע ורא"ו לפי שק) אלקות / ראב"ן (חלקת אחוקק)-אומאכתא או כלין חלי שיער
ביאה דרך אברים
נגיעה דרך תאוה בכל העריות: ראב"ם (שו"ע, רא"ו) יהרג ואם יעבור / ראב"ן-יעבור ואי"
נגיעה שלא בדרך תאוה בשאר העריות: אותר (ש"ך)
באשתו נקה: רשב"ו-בכלל לא תקרבו / שו"ע-חשש, לא תקרבו
רא"ו-אסור מדרבנן (לרש"י אולי אפ"ל שיחוד אותר)
הושלה בשאר עריות אותר **וקבלה** כנ"ל
באשתו נקה: רש"י-אסור: שו"ע-צדדי אסו נגיעה / רשב"ו-בכלל לא תקרבו (ואי עשאו אל"ש)
נגיעה, וקבלה דרך נקיבה שו"ע-אותר / רא"ו-אסור (כלפי האיש אל הבושה)
נגיעה ע"י דבר אחר רשב"ו (ט"ג) אותר / רבינו יונה (ש"ך)-אסור
יחוד איש ואשה בשאר עריות (חולין מאם ובנה): תוס'-אסורה אפ"ת (הינוך-לא תקרבו) / ראב"ם-דרבנן
עם אשתו נקה: בָּטֵל (תוס'-סבר בבטל אחרת / רא"ו-כלו בטל)-אותר
לא בטל: לפה הראשון-אסור מדרבנן ראש-היום ובלילה / רואב"ד-בלילה
נאסרה אחת: אותר (תפ"ב, אולם פירשו מחאת מלבץ (ש"ך)
איש ובי נשים: בשאר עריות-אסור מדרבנן (וכן בפנוי אל גוי-מדרבנן)
איש ואשתו ואשת עריה-אותר
באשתו נקה ולא בטל כנ"ל: ש"ך-אסור / תפ"ש-אותר
אשה ובי אנשים כשרים: ביום-אותר
בי אנשים ובי נשים בלילה: אסור מדרבנן
אשה לי אנשים כשרים: אותר אפי' בלילה
בלילה-אסור מדרבנן
אשה ובי אנשים: אותר אפי' אבבא קטנה קטנה אסורה
הסתכלות כדי לילהנות בשאר עריות: אפי' אבבא קטנה קטנה אסורה
אשתו נקה: רא"ם-אותר / רואב"ד (רא"ו)-אקום מלולה-אותר
אקום מכוסה-אסור
רואיה בשאר עריות: אקומות מלולים-אותר / אקומות מכוסים-אסור
אקום מכוסה-אסור
שאיבת קול אשה ערוה אסור מדרבנן ובאשתו נקה ספק בפתחי תשובה
רואיה בשאר עריות: אקומות מלולים-אותר / אקומות מכוסים-אסור
אקום מכוסה-אסור
הסתכלות כדי לילהנות בשאר עריות: אפי' אבבא קטנה קטנה אסורה
אשתו נקה: רא"ם-אותר / רואב"ד (רא"ו)-אקום מלולה-אותר
רבינו יונה: בשורייתא / רא"ם-דרבנן (לענין הסתכלות)

לא תתורו

קטן וקטנה כנ"ל ולא איש ואשה: אותר אפי' בלילה
קטן אל קטנה הי'ובת טעם ביאה ואינו מוסר אלמו ולא איש ואשה: אותר ביום
בטל ואשתו ולא איש, ולא בטל כנ"ל ולא איש ואשה: אח' ש"ך ותב"ש נגע
אשה ג' אנשים כשרים: אותר אפי' בלילה
אשה ב' אנשים כשרים: ביום אותר
אשה ובי אנשים כשרים: ביום אותר
באשתו נקה ולא בטל כנ"ל: ש"ך-אסור / תפ"ש-אותר
איש ואשתו ואשת עריה-